

ABONNEMENTSPRIJS :

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
 Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen,
 per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het
 abonnement **f 70**, Ned. Cour.

in die zes jaren eene vermeerdering van 628,163 zielen. Het geheele getal bedeelden is in die zes jaren *gedaald* van 934,419 tot 818,315. Op 1 Jan. 1854 was dus het aantal bedeelden 116,104 *minder* dan op 1 Jan. 1849.

En zijn echter uit die cijfers nog zaken van meer belang te leeren, dan de vermindering van het totale cijfer. Op twee punten slechts willen wij de aandacht vestigen: vooreerst op de grootere vermindering van het aantal bedeelde volwassen en tot werken geschikte armen; dat aantal bedroeg op 1 Jan. 1849, 201,644 en op 1 Jan. 1854 slechts 136,049, dus 65,595 of wel bijna één derde minder; het aantal van alle andere soorten van bedeelde armen, weezen, oude en gebrek-kige lieden, bedroeg op 1 Jan. 1849, 732,775 en op 1 Jan. 1854, 682,266 dus 50,509, of wel slechts ruim één veertiende minder. *Wij* zouden het als eene zeer heilzame werking der wettelijke liefdadigheid in Engeland beschouwen en dat het geheele getal der bedeelde armen afneemt, en vooral dat het aantal der tot werken geschikte armen bijna in vijfmaal sterker verhouding afgenomen is, dan dat van alle andere soorten van armen. Zal de meerderheid der Tweede Kamer er ook zóó over oordeelen? Wij durven er niet voor in- staan; wie weet of zij de vermindering van het aantal armen, vooral van hen, die nog tot werken geschikt zijn, niet soms als hoogst verderfelijik zal beschouwen? Naarmate toch het getal armen vermindert, wordt ook de gelegenheid, om aan armen wel te doen gedurig minder.

Het tweede punt, naar ons inzien van nog meer belang, is, dat het getal armen, in gestichten verpleegd, slechts zeer weinig, dat der huiszittende armen zeer veel is verminderd.

Op 1 Januarij 1849 bedroeg het aantal armen, in gestichten verpleegd, 119,375; op 1 Januarij 1854 bedroeg het 113,537, dus slechts 5,838 minder.

Het aantal der huizittende armen was op 1 Januarij 1849, 815,044; op 1 Januarij 1854 bedroeg het slechts 704,778, dus 110,266 minder dan zes jaren vroeger.

Wij zeiden, dat dit van nog grooter belang was; om onze meening duidelijk te maken, moeten wij herinneren, dat bij de Engelsche armenwet van 1834, de vraag niet was, te beslissen tusschen kerkelijke en wettelijke liefdadigheid; de hoofdvraag was, wat eischt het algemeen belang, en dus in de gevolgen ook het wezenlijk belang der armen: bedeeïing aan huis of verpleging in gestichten? Teregt, naar ons inzien, heeft men in Engeland, vooral in de laatste jaren, in de bedeeïing aan huis, met andere woorden, in de kunstmatige verlaging der dagloonen, eene voortzetting gezien van het oude en versleten stelsel van bescherming: een stelsel, dat, op den duur altijd in het nadeel niet alleen van het algemeen, maar ook van de beschermden zelve, in dit geval, van de armen moet uitloopen. De regel der wet van 1834 is dan ook verpleging in gestichten. Zoo lang er plaats is in de werkhuizen, worden huizittende armen niet bedeeïd, en nu is de schrik voor het werkhuis zóó groot, dat de behoeftigen alle krachten inspannen om buiten onderstand te kunnen blijven; en dat die pogingen dikwijls gelukken blijkt daaruit, dat in die zes jaren het getal der huizittende armen met 110.266, dat der in gestichten verpleegden met slechts 5838 is verminderd.

Wij zouden het alweder als een gunstig gevolg der Engelsche armenwet beschouwen, dat niet alleen het aantal armen in het algemeen, en vooral dat der bedeelde volwassen en tot werken geschikte armen vermindert, maar dat ook zelfstandigheid en zucht om door eigen inspanning vooruit te komen en geen onderstand meer te behoeven, er grootelijks door wordt bevorderd; maar zal de meerderheid der Tweede Kamer dit gevoelen deelen? Wij betwijfelen het. Al wat zelfstandigheid bij de arme en mindere klassen kan bevorderen schijnt voor haar stelsel gevaarlijk; hoe zou zij het dan kunnen goedkeuren?

In een volgend artikel behandelen wij de tabel No. 30 over de armen in Ierland.

„de wettelijke liefdadigheid is bij ondervinding gebleken
„in Engeland, waar, onder het stelsel van staatsarmen-
„zorg, het aantal behoeftigen en noodlijdenden steeds
„klimmende is geweest.”

Wij kunnen de redeneering geheel toegeven, mits eerst het bewijs geleverd worde, dat in Engeland, onder het stelsel van staatsarmenzorg, het aantal behoeftigen en noodlijdenden steeds *klimmende* is geweest.

Hoe? Sedert jaren wordt het pauperisme als eene levensvraag beschouwd; nu ruim twee jaren geleden heeft de indiening van een ontwerp tot regeling van het armbestuur, onder het vorig Ministerie, geheel Nederland in beweging gebragt; ieder heeft partij gekozen, de een vóór, de ander tegen *wettelijke liefdadigheid*; de meerderheid der Tweede Kamer verklaart nu, dat de verderfelijke werking van wettelijke liefdadigheid in Engeland bij ondervindig gebleken is. Hoeveel tijd, zorg en moeite zal die meerderheid niet besteed hebben, om het Engelsche stelsel in al zijne gevolgen na te gaan, om zich in staat te stellen, over zulk een ingewikkeld vraagpunt als de armenzorg, met volkomen kennis van zaken, te oordeelen en te beslissen?

Er is onder de meerderheid der Tweede Kamer geen enkel lid, die één enkel der negentien officiële jaarlijksche verslagen over het armwezen in Engeland heeft ingezien. Wij vragen, kan het verwondering baren, dat juist het tegendeel waar is van hetgeen die meerderheid voor waar houdt?

Het aantal behoeftigen en noodlijdenden in Engeland is, sedert 1848, het eerste jaar waarover juiste opgaven kunnen gedaan worden, met uitzondering alleen van het jaar 1853, steeds *afnemende* geweest. Ten bewijze strekke de volgende officiële tabel:

No. 29. Getal armen (met uitzondering van landloopers), die onderstand genoten hebben in de verschillende vereenigingen en parochien, onder het bestuur van raden van beheer, in Engeland en Wallis, op den 1 Januarij van elk jaar.

<i>Volwassen en tot werken geschikte armen.</i>			
	In gestichten.	Huizittende.	Totaal.
1 Jan. 1849	28,123	173,521	201,644
" 1850	26,151	155,008	181,159
" 1851	28,322	181,203	154,525
" 1852	19,752	117,566	137,318
" 1853	18,188	108,082	126,270
" 1854	21,964	114,085	136,049

	In gestichten.	Huizittende.	Totaal.
1 Jan. 1849	91,252	641,523	732,775
" 1850	92,408	646,976	739,384
" 1851	87,243	619,125	706 368
" 1852	86,661	610,445	697,106
" 1853	86,048	586,554	672,602
" 1854	91,573	590,698	682,266

	In gestichten.	Huizittende.	Totaal.
1 Jan. 1849	119,375	815,044	934,419
" 1850	118,569	801,984	920,543
" 1851	110,565	750,328	860,893
" 1852	106,413	728,011	834,424
" 1853	104,186	694,686	798,822
" 1854	113,537	604,778	718,315

Eén oogopslag is voldoende, om te zien, dat de meerderheid der Tweede Kamer een oordeel heeft uitgesproken over eene zaak, die zij niet kende. Die meerderheid verklaart, dat in Engeland het aantal behoeftigen en noodlijdenden steeds *klimmende* is geweest. De Koningin van Engeland verklaart aan de beide Huizen van het Parlement, dat het aantal behoeftigen en noodlijdenden van 1848 af, met uitzondering van het laatste jaar, 1853, steeds *afnemende* is geweest. De meerderheid der Tweede Kamer houde het ons ten goede, dat wij, tusschen beide verklaringen eene keuze moeiende doen, meer waarde hechten aan de officiële cijfers van het Engelsche gouvernement, dan aan hare assertie.

Wat blijkt dan nu uit cijfers? Wij zullen niet het gunstigste met het ongunstigste jaar, maar den toestand op 1 Jan. 1849 vergelijken met den toestand op 1 Jan. 1854. Vooraf moeten wij doen opmerken, dat de bevolking van Engeland op 1 Jan. 1849 bedroeg 17,376,386 en op 1 Jan. 1854, 18,004,551; of wel

I.

Bijna op hetzelfde oogenblik, waarop het voorloopig verslag, over het nu in behandeling zijnde ontwerp van wet tot regeling van het armbestuur het licht zag, werd in Engeland aan de beide huizen van het Parlement, op last der koningin, aangeboden een statistiek overzicht voor het vereenigd koninkrijk in elk jaar van 1840 tot 1853. (1)

Wij durven gerust verklaren nog nimmer zoo veel wetenswaardigs in een zoo kort bestek vereenigd te hebben gezien. In 27 tabellen, allen door duidelijke voorstelling uitmuntende, vindt men de officiële cijfers van de Staats-Inkomsten en uitgaven, van de in- en uitvoeren, van de scheepvaart, accijnsen, prijs en van Engeland: met andere woorden, men ziet hier in cijfers de uitkomsten der pogingen sedert 1842 in Engeland onafgebroken voortgezet, om bescherming door vrije concurrentie te doen vervangen.

Echter het oordeel over alle die cijfers te vellen zou echter onmogelijk zijn, zonder bekendheid met het cijfer der bevolking. Teregt heeft men dus begrepen er 27, de laatste bladzijde van het werk, vindt men dan ook vier tabellen, n°. 28 tot 31, die betrekking hebben tot de bevolking. Tabel n°. 28 doet het getal der geboorten, sterfgevallen en huwelijken in elk jaar en de landverhuizers in elk jaar en hunne bestemmingsplaats; van der bedeeld wordende armen in Engeland en Wallis, aan den 1sten Januarij van elk jaar, en in Ierland op den 1sten dag der eerste week van Januarij in elk jaar. De tabel No. 29 begint niet zoo als alle de overige met het jaar 1840, maar eerst met 1849; omdat, zoo als een noot blijkt, het jaar 1849 het eerste jaar opgegeven het aantal bedeeld wordende personen, op den 1sten gegeven dag, met volkomen juistheid, wat de tabel No. 30, Ierland betreffende, vangt ook aan met het jaar 1849, maar zonder opgaaf van redenen, waarom niet vroeger. Bij eene mededeeling aan het Parlement zou dit ook overbodig geweest zijn, maar dat eerst na den hongersnood van 1846 en 1847, en het gevolg ontstane besmettelijke ziekte, door het Parlement de noodige gelden zijn toegestaan, om de districts-vereeniging in Ierland werkhuizen op te richten of uit te breiden, en dat eerst met 1848 de armenwet in Ierland geheel in werking is gekomen.

De armenstatistiek wordt echter nu niet voor het jaar 1849 gemaakt; in de jaarlijksche verslagen der commissarissen voor de armenwet, vindt men alles opgegeven: het jaarlijksch getal der bedeeld wordenden, het bedrag der tot onderstand gebezigde gelden, en een overzicht over meerdere jaren in één stuk, en het eerst, officieel aan het Parlement mededeeld.

hebben nu overgaan tot het doel, dat wij ons
 hebben; het oordeel, door de meerderheid
 der Tweede Kamer uitgesproken, over de werking
 der Engelsche armenwet, te toetsen aan- en te verge-
 lijken met de officiële cijfers door het Engelsch gou-
 vernement, op bevel der Koningin, aan de beide Huizen
 des Parlement medegedeeld.

titel is: Statistical Abstract for the United Kingdom
from 1840 to 1853. London by G. D. E. Eyne and
Woodhouse 1854.

De zaak betrekkelijk het aanleggen van eene begraafplaats en het bouwen van eene kerk door de R. K. gemeente te Kockengen, is langen tijd een voorwendsel geweest, om het vorige Ministerie van willekeur, van begunstiging der Roomschen boven de Protestanten en van zoo veel meer te beschuldigen. Eene „Protestantsche vereeniging“ heeft zelfs al de stukken betrekkelijk die zaak doen uitgeven, onder den titel van „Wet en willekeur. Eene stem uit Kockengen. Verzameling van officiële stukken.“

De *Arnhemse Courant* geeft een overzicht van den inhoud dezer brochure, en bewijst zonneklaar, dat, wanneer er willekeur plaats gegrepen heeft, wanneer Roomschen zijn begunstigd geworden boven Protestanten, dit niet door het vorige Ministerie, maar door het tegenwoordige is geschied. Ziet hier, wat deze courant daarvan zegt:

Bij Kon. besluit, namelijk van 17 Januarij 1853, werd de R. K. kerk-gemeente te Kockengen erkend, onder bepaling, dat nader zouden moeten worden ingezonden de aanvragen tot het ten haren name aanvaarden van de gebouwen c. a., mitsgaders de bouwkundige stukken, welke voor de stichting der kerk en pastorie op gemeld terrein vereischt worden (bl. 33 der Verzameling). Het vorige Ministerie dus behield zich uitdrukkelijk het regt voor, om de plaats aan te wijzen, waar die gebouwen zouden gesteld worden: het gaf vrijheid, maar zorgde tevens, dat krenking van de belangen van anderen kon worden geweerd. De adressanten toch verklaren (bl. 39), dat zij niet zouden geklaagd hebben, indien een ander gedeelte van het terrein tot aanbouw gebezigd ware, dat zij alleen hunne stem verheffen, omdat „juist op dat gedeelte van het terrein gebouwd wordt.“

Inmiddels maakte het vorige Ministerie plaats voor het tegenwoordige: welk gebruik maakte dit van de bevoegdheid, die het vorige Ministerie zorgde dat behouden werd? Bij Kon. besluit van 11 Mei 1853 werd magtiging verleend tot den aankoop en de aanvaarding, ten name der kerk-gemeente, van terreinen en aanhoorigheden en tot de inrigting van de gebouwen tot kerk en pastorie, en zulks in zoo algemeene bewoordingen, dat Gedeputeerde Staten van Utrecht, in hunne boven aangehaalde beschikking, beslissen, dat „de gemeente bereids de Koninklijke toestemming had verworven“ (bl. 34).

Het Ministerie dus, dat „bevrediging“ zou verschaffen aan de „geschokte gemoederen“, dat de kerkgenootschappen „betuigden“, en aan „klimmende eischen“ weerstand bieden zou, verwaarloosde de middelen, die het afgetreden bewind zich wijselijk had voorbehouden! Wij zijn het niet eens met de adressanten, dat de „geest van het vorige Ministerie feitelijk bestaat“; integendeel er is tegenovergestelde rigting.

Ook deze beschuldiging blijkt dus ten eenemale uit de lucht gegrepen te zijn. Zoo wordt dagelijks meer een brok weggerukt van het masker, waarachter de April-beweging zich heeft verscholen. Tot zelfs in bijzonderheden wordt de overtuiging dagelijks meer gevestigd, dat het vorig Ministerie steeds *aller* belang voor oogen had, nimmer den een voortrok boven den ander; en dat niet het allerminst werd gedacht aan krenking der regten van de Protestanten.

Wij lezen het volgende artikel in de *Provinciale Groninger Courant*:

Naar wij vernemen heeft dr. MEYBOOM dezer dagen een zeer interessanten brief ontvangen uit Amsterdam, gedagteekend door zekeren S. v. W. en uit naam van vele hem toegezonden. Daarin bedreigt men hem en zijne familie bij hunne komst in de hoofdstad met een louteren waterdoopt en wel als 't duister is. 't Is niet twijfelachtig wat hierna bedoeld wordt. De Amsterdammers, zegt de schrijver, zijn geduldig, maar wreed en hij besluit zijn brief met den zeer christelijken wensch, dat Gods donder dr. MEYBOOM treffen moge.

Deze letteren leveren op nieuw eene aardige bijdrage tot de geschiedenis der zoogenaamde anti-revolutionaire partij. We zien nu welk een indruk de uitspraak van 't provinciaal kerkbestuur op de vrienden van mr. GROEN v. PRINSTERER gemaakt heeft. Daar zij nu bemerken, dat er niets aan te doen zal zijn en hun christelijke protesten niet baten kunnen, weten ze hun christelijke woede niet beter lucht te geven dan door laffe bedreigingen en gemeene straattaal. We gelooven wel, dat mr. GROEN tegen deze gevolgtrekkings zal opkomen, als zijnde zulke dingen in strijd met de christelijke verdraagzaamheid, maar we vragen eens, wat er wel van de orthodoxen in Nederland, na aftrek van 't scheldend dreigend gedeelte zou overblijven, dan de halfbakken aristocratie, die dat gedeelte als een instrument gebruikt. We nemen dus de vrijheid, mr. GROEN geluk te wenschen met zijne partij-geluk, dat zij niet alleen in Groningen, maar ook in Amsterdam, zulke hoogst waakzame en ijverige, zoo zeer humane agenten heeft. Als de christelijke liefde zoo reinigend en louterend wordt, dan zal Nederland spoedig van alle ketters en godloochenars verlost worden, en 't zal voor altijd gedenkwaardig zijn, dat men in de 19e eeuw op 't lumineus idee is gekomen, de ketters niet meer te verbranden — foei, hoe onchristelijk — maar ze eenvoudig met water te genezen.

We zouden hier nog vele stichtelijke overdenkingen kunnen bijvoegen, maar liever stellen we den heer KOOLSBERGEN voor deze nieuwe reinigings-methode in een bijzonder uur met zijn kweekelingen te behandelen. En zoo ze wellicht voor den heer K. te hoog is, dan bevelen wij de overweging daarvan als een waardig onderwerp aan voor alle nog te houden soirées chrétiennes, waar de heeren niet al te slaperig en de dames niet al te zenuwachtig zijn.

In de *Nederlander* van 6 Mei troffen wij het volgende bericht aan:

„Men schrijft ons uit 's Hage: Wij vernemen met verwondering, dat, op den 29 April, door het bestuur der registratie eene sommatie gericht is aan een leeraar der Christelijke Afscheidsdienst, ter voldoening van

„kosten wegens vervolging om godsdienstige bijeenkomsten in 1835, waarvoor hij 180 dagen in de gevangenis doorgebracht heeft. „Vroeger onvermogen“ wordt hem geschreven, „is geen reden van verschooning; nu „boedel is er goed voor.“ We twijfelen evenwel niet, „of door de Regering zal, op het deswege, zoo we „wel onderrigt zijn, reeds ingediend verzoek, vrijstelling worden verleend.“

Opmerkelijk.

Op 29 April, tijdens het interimaire bestuur van den heer van Hall:

Op 29 April, kort na het geschrift tusschen de *Nederlander* en den predikant Joffers, te 's Hage.

Op 29 April, enkele dagen nadat de afscheiding door de anti-revolutionaire partij in haar verderfelijken aard was ten toon gesteld.

Buitenland.

FRANKRIJK.

De gewezen stallen van Lodewijk Filips te Neuilly zijn thans ingenomen door een detachement van het 9de regiment artillerie.

Men zal zich herinneren, dat in sommige dagbladen meermalen met zekere verwondering gewag is gemaakt van het langdurig verblijf van den baron Brenier te Napels. Thans blijkt, dat deze diplomaat tot zijne eer en die van de Fransche regering, steeds den besten raad heeft gegeven aan de Napelsche regering, in het belang der regtvaardigheid en der menschelijkheid; doch dat die regering, onmiddellijk na zijn vertrek, hare gestrengheid, ten opzichte van de politieke gevangenen, heeft verdubbeld. Al die lieden zijn sedert in onderaardsche gevangnissen opgesloten, en de bemoeijingen der Fransche diplomatie hebben dus slechts te weeg gebracht, dat hun tot sedert nog verzwaaard is geworden.

SARDINIE.

Een telegrafisch bericht uit Turijn van 16 dezer houdt het volgende in:

Op de grenzen van Sardinie, nabij Sarzanas, hebben eenige arrestatiën plaats gehad, en zijn kisten met geweren in beslag genomen.

Het feest van de afkondiging der Grondwet is met groote vreugde gevierd, en in volmaakte orde afgelopen.

KERKELIJKE STAAT.

Berigten uit Rome van 10 dezer deelen den uitslag mede van het regtsgeving, dat gevoerd is tegen den dader of de medeplichtigen aan den moord van den graaf Rossi in 1848. Het getal beschuldigten bedroeg 16, waarvan 11 zijn veroordeeld; Luigi Gradoni en Santa Constantini tot de doodstraf; De overigen tot eeuwige dwangarbeid of tijdelijken dwangarbeid. Deze zaak zal nog in hooger beroep moeten dienen, waar zij den 12den dezer zou behandeld worden.

PORTUGAL.

Volgens berigten uit Portugal is aan de Kamers een ontwerp ingediend tot hervorming van het muntstelsel. De gouden standaard is daarbij aangenomen.

SPANJE.

Den 9-lezer heeft de heer Pierre Soulé gezant der Vereenigde Staten, eene langdurige Conferentie gehad, met den minister president. Bevorens had hij een onderhoud met den minister van buitenlandsche zaken. De bekende zaak met den *Black Warrior*, is van beiden het onderwerp geweest. — Men kan dit geschil thans beschouwen, als geheel te zijn uit den weg geruimd.

De koningin heeft Mehemed Ali-Pacha en Omer Pacha benoemd tot grootkruizen der Isabella-orde en Mustapha en Ismael-pacha tot kammandeurs dier orde.

TURKIJE.

De laatst ontvangen berigten, die met den telegraaf zijn overgebracht, komen hoofdzakelijk hierop neder:

Uit Konstantinopel zijn tijdingen ontvangen van 5 dezer; zij melden dat te Folschanie (op de grenzen van Moldavie en Wallachije), het algemeen depot van artillerie en amunitie der Russen, door eene wraakoefening der ingezetenen in brand gestoken is. Daardoor zou aan de Russen een zeer aanzienlijk verlies berokkend zijn.

Op den 1sten dezer heeft prins Napoleon een bezoek aan den Sultan gebragt. Het gesprek was zeer hartelijk. Den 3den Mei heeft de Sultan bij den prins een tegenbezoek afgelegd. Bij die gelegenheid heeft de Sultan herhaald, dat hij den vooruitgang van al zijne onderdanen wenschte en hierin het voorbeeld der verbondene mogendheden verlangde te volgen. Bij een feestmaal, dat in het Fransche gezantschaps-hôtel werd gehouden, heeft prins Napoleon met warmte een toast op den Sultan uitgebragt en o. a. gezegd, dat hij en de zijnen herwaarts waren gekomen, om hem met opregtheid en geestkracht te verdedigen.

Er was te Konstantinopel een vreeselijke brand uitgebroken. Bijna 300 huizen zijn daarbij in de asch gelegd. Prins Napoleon, zijne officieren en de equipage van het Fransche oorlogsschip *Roland* hebben met ijver aan het blusschen van den brand gearbeid. Den Prins zijn zelfs de kleederen aan het lijf verbrand. Eindelijk is het gelukt, den brand op de twee uiteinden te stuiten.

De Ottomaansche vloot, sterk 22 vaartuigen, is de Zwarte zee ingezeild.

De Grieksche opstandelingen zijn sedert het bombardement van Odessa in verslagenheid. Xavellas bevindt zich te

Zanthe-Karaïs; Kaki te Athene. Laatstgenoemde is door ge wond.

Men heeft zich eergisteren te Parijs op eenmaal zeer ontrust over de houding van Pruisen, hoezeer deze sedert eenige dagen bekend was en zij door opvolgende kenteekenen voldoende was uitgekomen. Geen nieuw val heeft er plaats gehad, waardoor zij duidelijker is worden. Te Parijs was echter het gerucht in omloop, dat de houding van Pruisen den staat van zaken in Europa ernstig kon bedreigen, en dat er alzo geene reden bestond zich al te gerust te stellen. Men overdrijft de zaken niet. Dat Pruisen zich op dit oogenblik in een tijd van Russisch-gezindheid bevindt, is ontegenzeggelijk; zij, die dit in de laatste dagen ontkenen, maakten zich verregaande verblinding schuldig; maar tusschen die men blijft gelooven, dat bij de Pruisische regering de ernstige zucht bestaat, zich strikt onzijdig te houden. Men heeft men zeer voorbarig gemeld, dat Pruisen, was, om, in overeenstemming met Oostenrijk, ten behoeve der Westersche mogendheden werkdadig tusschen te komen; maar het is thans even voorbarig aan geheel overgestelde besluiten te gelooven.

Die zucht tot inachtneming van onzijdigheid, men houdt zich daarvan overtuigd, hoezeer de mindere mate, in de bedoelingen en den geest der tijden. Zoo die mogendheid met de wapenen beide komt, zal zij dit doen met tegenzin, want geloofd, dat haar eigenbelang het noodwendig daargelaten de eerste oorzaken van den krijg, die Rusland en de Westelijke Mogendheden is ontstaan. Oostenrijk vreest, dat het door de gebeurtenissen uit dien krijg kunnen voortvloeiende, registratie kunnen bedreigd worden, wapent het zich; het op alle de grenzen, die bedreigd konden worden van oorlog; het bereidt zich op elke gebeurtenis.

Met dat voornemen stemt overeen eene depêche dende, dat generaal Schlick het bevel zal op zich over een legerkorps, dat op de grenzen van Galicië worden bijeenge trokken. Dat is een der meest belangrijke maatregelen, die door Oostenrijk konden worden maar het blijkt toch, dat het steeds aarzelt, om zitting van gewapenden toeschouwer op zijn eigen gebied te veranderen in eene handeling buiten zijne Bij herhaling werd gemeld, dat de troepen in 6 zende gewesten waren binnengerukt. Die integendeel ook onvermijdelijk, en toch heeft geen enkel Oost-soldaat zich tot hertoe buiten het Oostenrijksch gebied begeven.

Rusland schijnt zijnerzijds met de meeste zorg willen vermijden wat aanleiding kan geven om, door Oostenrijk aangenomen, te veranderen zegt de *Lloyd* van Weenen, dat, zoo de vijand van de Montenegrijnen tegen de Turken den 5 zijn aangevangen, dit alleen daaraan toe te schrijven dat de Russische Regering op de vertoogen van het kabinet, zelf aan Prins Daniëlo, bevel heeft zich rustig te houden.

Anderen zeggen, dat Oostenrijk regtstreeks gezag zou zijn en dat Prins Daniëlo besloten is af te zien van het voeren van krijg tegen de Turken, die de Montenegrijnen hebben zich rustig tegen de Oostenrijksche troepen, die dat gebied zouden zijn binnen hunne grenzen gebleven. De wettelijke tusschenkomst van Oostenrijk is alzo nog nimmer van. Trekt men het een en ander te zamen, men tot de slotsom, dat de houding der Duitsche heden tegenover de Westersche op den dag van wat zij sedert lang was; en dat zij, die geloofhouding is veranderd en zich daarover verontschuldigen zijn, die tot hertoe de door de kabinets Weenen en Berlijn genomen besluiten steeds hebben dreven.

De Deutsche Bondsvergadering heeft in van 11 dezer mededeeling ontvangen van de komst, die den 10 April jl. tusschen Frankrijk is gesloten.

Sommige Deutsche dagbladen melden, dat de Maximiliaan Ferdinand, aangewezen, om aan de zijde van Engeland een tegenbezoek te brengen, op dat, door den hertog van Cambridge te worden geleid ook Frankrijk zal doorreizen.

Door den telegraaf verneemt men, dat de Albanslehen, die, zooals men weet, door het Berlijn met eene zending belast is, waarvan niet bekend is, maar dat tot de Oostersche aangebetrekking heeft, den 15 dezer te Weenen is aangekomen.

Ten onrechte hebben eenige Zweedsche en andere bladen gemeld, dat de troepen die, eenigen tijd naar het eiland Gothland gezonden werden, hebben ontruimd. Tot dit gerucht kan aanleiding gegeven, dat twee bataillons infanterie bevel hebben naar hunne haardsteden terug te keeren. Die bataillons langs de kusten van het eiland gestationneerd en zoo het noodig is, in weinige dagen weder te keeren. Bovendien bevinden zich op dat eiland een bataljon nadiers, een bataillon voetvolk, een escadron eene batterij artillerie, buiten de milite van het eiland uit 10,000 man en 3 batterijen artillerie bestaande.

In de zitting van het Lagerhuis van 15 dezer heeft Sis J. Walsh aan lord John Russell gevraagd, of de Regering, om het gebied van den koning van Groot-Brittannië met eene krijgsmagt te bezetten, en of die bezetting de Engelsche of Fransche troepen gezamenlijk geschieden; en eindelijk of die maatregel het tusschen de mogendheden heeft uitgemaakt van eene overeenkomst tusschen de mogendheden?

Lord John heeft gezegd, dat in den tegenwoordigen staat van Zaken, hij het ontijdig achtte, op die

antwoorden, maar hij heeft verklaard, dat bij de mededeelingen, die tusschen de beide regeringen gewisseld zijn, de volmaakte overeenstemming geheerscht heeft, over den weg die gevolgd moest worden.

Het Huis heeft tot aansch. Vrijdag uitgesteld de beraadslaging over de buitengewone begroting van ontvangsten, tot bestrijding der oorlogs-uitgaven, daar de heer Gladstone, tengevolge van het overlijden van een zijner bloedverwanten, afwezig was.

De *Augsburger Zeitung* verzekert, dat de Prins van Pruisen aan den Koning, zijn broeder, zijn vertrek heeft aangekondigd in een brief, waarin hij meldt, dat zijne overtuiging hem niet veroorloofde, mede te werken tot uitvoering der staatkunde, die men schijnt gekozen hebben. Dienvolgens verzoekt hij Z. M., hem toe te staan zijne betrekking neder te leggen en hem een onbepaald verloofte te verleenen. Reeds 6 weken geleden, had de Prins het voornemen aan den dag gelegd, om tot den stap te besluiten, waartoe hij thans is overgegaan. Hij is naar Baden-Baden vertrokken en heeft vermeend Potsdam door te reizen, waar men hoopte hem nog van gevoelen te doen veranderen.

Uit Hamburg schrijft men, dat de handel langs de geheele Russische kust aan de Oostzee en Finland reeds als vernietigd mag beschouwd worden.

Het *Journal de St. Petersburg* deelt in zijn nummer den 7den d. m. een brief mede, waarin al de te vergeve gevestigde handels-agenten van vreemde mogendheden, en daaronder ook de Nederlandsche Consul, aan de militaire overheid dank betuigen voor de afdoende maatregelen en de vaderlijke zorgvuldigheid, waarmede zij, toen de stad door de Fransche en Engelsche vloot beschoten werd, de huisgezinnen en de belangen hunner gevestigde landgenooten heeft beveiligd.

VEREENIGDE STATEN.

De stoomboot *Asia* is te Liverpool aangekomen met de mail van New-York, loopende tot 3 Mei. In den senaat heeft de heer Sliddele, bij gelegenheid van een besluit van het comité van buitenl. zaken, strekkende om de gepastheid te onderzoeken van den maatregel, om den president te magtigen gedurende de vacantie van het congres, de besluiten van dat ligchaam nopens de expeditiën tegen vreemde landen te schorsen, eene redevoering uitgesproken over het belang, dat de Vereenigde Staten er bij hebben, dat Cuba onafhankelijk blijft.

Het gerucht, als zoude Santa-Anna op den generaal Alvarez eene overwinning behaald hebben, wordt zeer in twiifel getrokken.

Men verneemt uit Haiti, dat keizer Soulouque groote bereidschapsen maakt, om St. Domingo van de land- en zeezijde te bemagtigen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN WOENSDAG 17 MEI.

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over ontwerp van wet tot regeling van het armbestuur, en over de 3e afdeeling in het algemeen en daarna over nieuw artikel, gisteren door den heer Sleeswijk Vening gesteld en reeds gedrukt rondgedeeld, alsmede over de afdeeling van den heer Blaupot ten Cate in den titel van de afdeeling en in den aanhef van art. 14.

De heer TEN CATE licht zijn amendement toe. Het heeft betrekking op de voorziening in het rigtig beheer, in het belang der Staat en der instellingen zelve. De toepasselijkheid der afdeeling op de gesubsidieerde instellingen moet allen twiifel verheven zijn.

De uitvoering zijn de discussiën geweest. Daaraan hebben genomen de heeren Storm van 's Gravesande, Wintgens, Vening, van der Bruggen, van Heiden-Reinestein, Akerlaken, de Brauw, Thorbecke, van Bosse en Groen Minister.

MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN zegt, dat de thans loopt: 1o. in hoever de bepalingen van deze wet op bijzondere en kerkelijke instellingen van toepassing zijn; en 2o. of dit meer bepaald het geval is op gesubsidieerde instellingen. Wat de eerste vraag aangaat, geheel in strijd zijn met het doel dezer wet. Hij heeft op de dienaangaande zoowel op de memorie van toelichting als op de memorie van beantwoording. En wat de tweede vraag betreft, wil hij gaarne voorwaarden aan die niet aanneemelijk. Z. Exc. gelooft wet, dat de subsidie moeten worden tegengegaan en daartoe zijn ook bepalingen in de wet geplaatst; maar is eenmaal eenmaal verleend, dan moeten de diacoonen vrij zijn in haar handelen, zoo als door den heer DE BRAUW is aangemerkt; kunnen die kerkelijke en bijzondere instellingen niet gesteld worden met de burgerlijke en gemengde.

Stemming is het amendement van den heer TEN CATE verworpen met 35 tegen 25 stemmen. Voor hebben gestemd, de Lom de Berg, Hugenholtz, Sloet tot Oldhuis, Bosse, Bosscha, Oosting, van Akerlaken, van der Veen, de Lom, Dirks de Man, van der Heiden, van Reede van Hoëvell, Sander, Storm, Thorbecke, Wintgens, Reinste, van Hoëvell, ten Cate, Heemskerk, Westerhoff, van Zijkler.

komt in beraadslaging het nieuw art. 14, door den heer Vening voorgesteld.

wordt met 32 tegen 28 stemmen VERWORPEN.

Voor de heeren van Bosse, Boeije, Schimmelpenninck, Vening, de Kempener, van der Veen, van der Bruggen, Donker, van Eck, de Brauw, van der Heiden, Engelen, Strens, van Rappard, Wintgens, Mackay, Reinders, van Heiden, Westerhoff, van Amerongen, Bots, van Deinsse, Lijbten, Zijlker, van Goltstein, de Lom, Beens en de Voorzitter.

Het amendement van den heer TEN CATE op art. 14 der wet wordt vervallen verklaard, na de verwerping van het amend. op den titel der afdeeling.

De heeren VAN GOLTSTEIN en BOEIJE maken eenige opmerkingen betrekkelijk de redactie van art. 14. Laatstgen. wenschte de woorden «uit eigen middelen» te hebben weggelaten. De heer VAN RAPPARD meent, dat het beginsel, om aan het Openbaar Ministerie op te dragen, om de toepassing aantschalve te vorderen van de bepalingen, betrekkelijk de schadevergoeding, door de bestuurders van instellingen te betalen, ingeval van slecht beheer, in strijd is met de bestaande regterlijke instellingen. De heer WINTGENS ondersteunt deze opmerking. De Minister vereenigt zich met de opmerking van den heer BOEIJE; maar niet met die der heeren VAN GOLTSTEIN, VAN RAPPARD en WINTGENS.

Daarna wordt art. 14 aangenomen zonder hoofdelijke stemming.

Op voorstel van den Minister werden de woorden «uit eigen middelen» ook uit art. 15 weggelaten. De heer VAN BOSSE vraagt, of door dit art. afgeschaft worden de bepalingen van art. 4 der wet van 1815, niet alleen voor de instellingen, vermeld onder litt. a en d van art. 2 dezer wetsvoordragt, maar ook van de instellingen onder litt. b en c. De Minister geeft daaromtrent opheldering. Het art. wordt aangenomen.

De heer VENNING vindt de redactie niet goed van art. 16; de Minister zegt, dat die redactie op het verlangen der Kamer veranderd is, zoo als die nu luidt, waarna het artikel wordt aangenomen.

Artikel 17, 18 en 19 worden mede zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Thans worden de discussiën geopen over het tweede hoofdstuk «Van de ondersteuning der armen en het domicilie van onderstand.»

De heer VAN LENNEP beschouwt het stelsel der regering, omtrent dit punt, als strijdig met het groote beginsel van orde, van billijkheid, van regt, van liefde en van verdraagzaamheid: het beginsel van nationaliteit, dat sedert 50 jaren gehuldigd, geen provincie, geen gemeente kent, maar alleen éene Nederlandsche Natie. In potsierlijken trant, als altijd, schetst de Spr. de drie stelsels, die bij dit onderwerp gevolgd worden, en komt tot het resultaat, dat het stelsel van domicilie van onderstand zelf niet deugt en dat men derhalve iets anders moest trachten te vinden. Er is geen zegen van Boven, waar het stelsel mist barmhertigheid en liefde; maar integendeel een heidensch beginsel huldigt. Sp. komt dus tot de slotsom, dat er geen enkel stelsel denkt; wat dan? op deze vraag bleef de Spr. het antwoord schuldig.

De Voorzitter verzoekt, wegens de orde der discussie, eerst uitsluitend te behandelen de 1ste afdeeling van dit Hoofdstuk, handelende over de ondersteuning der armen, om daarna later de 2de afdeeling over het domicilie van onderstand te behandelen.

De heer ELIOT bestrijdt de bepalingen dezer afdeeling; hij wenscht dat het beginsel der wettelijke liefdadigheid voor goed gedood worde, en de armenzorg alleen blijve overgelaten aan de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid.

De heer MACKAY tracht te betoogen, dat het stelsel, waarin wij zijn en waarheen deze wet ons brengen zal, is dat van de *charité légale*; want domicilie van onderstand en algemeen armbestuur maken de regeling der wettelijke liefdadigheid uit.

De heer SLOET vereenigt zich met de meening van den heer VAN LENNEP, omtrent het kiezen van de gehoorplaats als domicilie van onderstand. In de wet zelve ziet de Spr. slechts de bekrachtiging van verderfelijke beginselen, die, onder de vlag der wet van 1818, zijn ingesmokkeld geworden. Overigens legt de Spr. eenige vragen voor aan den heer Vening, met verzoek om die te beantwoorden, ten einde de reden kenbaar worde, waarom die Spreker de wet heeft kunnen noemen wet van overgang en verklaard heeft, die als zoodanig aan te nemen?

De heer GEYERS bestrijdt de meening van hen, die in de wet de invoering der *charité légale* zien; dat kan Spr. niet erkennen en hij verwondert zich bovendien, hoe die leden den moed konden hebben, om in eens, plotseling, een zoo stouten greep te doen als zij wenschten, dat heproefd werd. Sp. acht het noodzakelijk, dat het burgerlijk bestuur steeds daar zij, om die hulp te verleenen, welke niet geheel door de kerkelijke of bijzondere liefdadigheid kan geleverd worden.

De heer VAN GOLTSTEIN keurt mede het stelsel der wettelijke liefdadigheid af, en kan zich derhalve niet vereenigen met het hoofdstuk.

Wegens het vergevorderde uur werden daarna de discussiën uitgesteld tot morgen ochtend ten 11 ure.

Het wetsontwerp tot verhooging van hoofdstuk IV der Staatsbegroting voor 1854, strekt, om het totale cijfer, van dat hoofdstuk te vermeerderen met eene som van f 155,200. De ooraak dezer verhooging wordt toegeschreven aan de volgende redenen:

a. de duurte der levensmiddelen voor de gevangenen, welke reeds in het tweede half jaar 1853 een aanvang heeft genomen;

b. de vermeerdering der voeding van de onwettelijke veroordeelden voor langdurigen tijd opgesloten;

c. de vermeerdering der bevolking van de gevangenis in de laatste maanden van het jaar 1853.

In genoemd bedrag is tevens begrepen de som van f 7600 voor den verderen opbouw van eene cellulaire gevangenis te Utrecht, en f 14,000 tot oprigting van een afzonderlijk huis van verbetering en opvoedingsgesticht voor jeugdige misdadigers.

Met uitzondering van de laatste opgegeven redenen, is wegens de redenen, vermeld, sub a, b, c mede een wetsontwerp ingesteld tot wijziging van hoofdstuk IV der Staatsbegroting voor 1853. Het te kort van f 30,000, daar aangewezen, wordt evenwel op andere artikelen gevonden.

Blijkens het *Eindverslag* heeft het wetsontwerp houdende raming van uitgaven wegens verstrekkingen voor het departement van Marine, dienst 1854, tot geene aanmerkingen van gewigt in de afdeelingen der Kamer aanleiding gegeven.

Volgens het *eindverslag* over gelijke voordragt betrekkelijk het Departement van Oorlog, mede dienst 1854, waren eenige leden van oordeel, dat bij het Departement van Oorlog de wet van 9 September 1853 niet in den waren geest wordt toegepast. Zij meenden toch, dat jaarlijks bij de wet moet worden beschikt over hetgeen wegens verstrekkingen is ontvangen, zoo als inderdaad bij het Departement van Marine plaats heeft, en ook bij het Departement van Oorlog voor zooveel de geneesmiddelen betreft. Ten opzichte van het materieel der artillerie blijft echter steeds nog eene soort van fonds bestaan, waaruit, wel is waar na wettelijke magtiging, uitgaven worden bestreden voor dat materieel, doch die met de verstrekkingen in den loop des jaars gedaan, of met het bedrag der daarvoor ontvangen gelden niet in onmiddellijk verband staan, maar geregeld schijnen te worden naar mate de op de 10de afdeeling van het Xde hoofdstuk der Staatsbegroting uitgetrokken sommen blijken onvoldoende te zijn. Die leden meenden, zoo als reeds bij vroegere gelegenheden ook werd opgemerkt, dat daardoor dit gedeelte der Staatsbegroting fictief wordt, en dat op die wijze gemakkelijk minder geld voor materieel der artillerie op de Staatsbegroting kan worden aangevraagd, als toch het ontbrekende later uit het fonds wegens verstrekkingen kan worden aangevuld. Zij wenschten dat deze verkeerde weg voortaan niet meer gevolgd mogt worden.

Tevens meende men, dat het voor de met den last van het patent bezwaarde particuliere leveranciers van geneesmiddelen eenigermate onbillijk is, dat door het Departement van Oorlog de geneesmiddelen worden geleverd voor de dienst der kolonien; zij meenden ook te weten dat in de kolonien zelve door het Gouvernement in sommige gevallen geneesmiddelen aan particulieren worden verstrekt, hetgeen zij om dezelfde reden afkeurden. Die leden zouden daarom gaarne wenschen de verstrekkingen van geneesmiddelen geheel te doen ophouden.

Op deze beide aanmerkingen heeft de Regering hoofdzakelijk het volgende geantwoord: 1o. De omstandigheid, dat er buiten de gelden, welke bij deze wet ter beschikking worden aangevraagd, nog een saldo op die voor het materieel der artillerie overblijft, heeft eenige leden aanleiding tot de bedenking gegeven, dat bij het Departement van Oorlog de wet van 9 September 1853 niet in den waren geest wordt toegepast. Het tegendeel heeft plaats, die omstandigheid is geheel en al voorzien en volkomen in overeenstemming met de grondslagen, waarop de aangehaalde wet tot duurzame regeling rust. Reeds bij de eerste indiening van die wet, bij hoodschap van 21 Februarij 1853, werd ten slotte de Memorie van Toelichting gezegd: «De ontvangsten zijn uit den aard der zaak aan geen dienstjaar verbonden, maar om zoo te spreken doorlopend, en daarvan wordt bij elke raming opgave gedaan.» Na deze toelichting zal men, zoo de Regering vertrouwt, erkennen, dat de wet, welke ten deze gevolgd wordt, niet verkeerd, maar regelmatig is. Ook gelieve men in aanmerking te nemen, dat de aanvraag niet hooger kan worden gesteld dan de behoefte, en de mogelijke tijd tot aanmaak toelaat. De som voor geneesmiddelen kan mede des noods geheel aanwenden, al bedroeg zij ook meer dan de behoefte van het oogenblik, omdat geneesmiddelen gemakkelijk verkrijgbaar en sommige artikelen voor bewaring gedurende eenigen tijd geschikt zijn, doch dit is met het materieel der artillerie het geval niet. De aanmaak vordert tijd en gaat bij eene zorgvuldige constructie betrekkelijk langzaam voort.

2o. Het Departement van Oorlog verstrekt aan dat van Kolonien geneesmiddelen dan die aan het eerstgenoemd departement door particulieren, ten gevolge eener publieke aanbesteding, geleverd zijn.

De Regering heeft thans geantwoord op het verslag der Kamer, betrekkelijk het wetsontwerp op de wijziging van de regtsmagt der kantonregters in strafzaken. Dien ten gevolge heeft zij een geheel nieuw ontwerp van wet ingediend van den volgende inhoud:

Art. 1. Ter kennisneming der kantonregters worden in eerste aanleg gebragt en in zoverre aan de regtsmagt der arrondissement-regtbanken onttrokken: a. de enkele diefstallen en de pogingen daartoe, opgenoemd in art. 18 der wet van 1854 (Staatsblad no. 47); b. de overtredingen der wet op de jagt en visscherij van den 6den Maart 1852 (Staatsblad no. 47); c. de overtredingen strafbaar gesteld in art. 1 der wet van den 6den Maart 1852 (Staatsblad no. 12); d. de overtredingen der verordeningen op den voet van art. 5 derzelfde wet vastgesteld.

Art. 2. Art. 38, 2de lid van het Wetb. van Strafvord. is op de diefstallen, bedoeld in art. 1 lit. a dezer wet, niet toepasselijk.

Art. 3. Op het rechtsgebeding ter zake der misdrijven, in deze wet bedoeld, is de VIIde Titel van het Wetboek van Strafvordering toepasselijk. Art. 253 n. 1 van dat Wetboek wordt echter voor deze misdrijven in dien zin gewijzigd, dat de gedaagde zich bij de vervolging wegens diefstal niet door eenen gematigde kan doen vertegenwoordigen, maar in persoon moet verschijnen.

Art. 4. Het hooger beroep van de vonnissen der kanton-regters, krachtens art. 1 dezer wet geslagen, wordt gebragt voor de arrondissements-regtbank, waaronder zij behooren.

Art. 5. De wet van 28 Junij 1851 (Staatsbl. n. 68), is niet van toepassing bij veroordeeling tot gevangenisstraf ter zake der misdrijven, in deze wet ter kennisneming der kantonregters gebragt.

Art. 6. De misdrijven, door deze wet ter kennisneming der kantonregters gebragt, verliezen hun kenmerk van wanbedrijf niet.

Art. 233 van het Wetboek van Strafvordering geldt echter ook, wanneer eene regtbank bevindt, dat het feit een der misdrijven daartelt, welke krachtens deze wet ter kennisneming der kantonregters staan.

Art. 7. Deze wet treedt in werking met den 1 Sept. 1854. Zij is van toepassing ook ten aanzien der misdrijven vóór haar in werking treden gepleegd. De misdrijven, in deze wet bedoeld, ter zake waarvan vóór den 1 Sept. 1854 voor eene arrondissements-regtbank mogt zijn gedagvaard, worden aldaar, doch slechts in eersten aanleg, beregr.

Lasten en bevelen, enz.

Op de memorie van Beantwoordin komen wij later terug.

De Regering heeft in het wetsontwerp, houdende veranderingen in de bestraffing van misdrijven, de volgende nadere wijzigingen gebragt:

Achter art. 17 van het gewijzigd ontwerp wordt gevoegd het volgend nieuw

Art. 18.

„Met gevangenisstraf van zes dagen tot eene maand en geldboete van acht tot vijf en zeventig gulden worden gestraft:

„de enkele diefstallen, vallende onder art. 401 van het Wetboek van Strafrecht, van:

„mestspeiden;
„zoden, plaggen, heide en helm;
„te veld stand gras en veldvruchten;
„groen of ander hout, gehakt of niet gehakt;
„riet, biezen, gesneden of niet gesneden;
„gevallene bladeren, mos, dennekoppen en eikels,
„mits deze enkele diefstallen zijn gepleegd noch met behulp van vaartuigen, noch met behulp van trek- of lastdieren, noch in vereeniging van meer dan vier personen.

„De poging tot de in dit artikel opgenomene diefstallen blijft even als de daad strafbaar, behoudens de slotbepaling van het voorgaand artikel.

Art. 18 wordt: „art. 19” en zoo vervolgens.

Het art. 18 (oud), aangehaald in de artt. 11 en 15 des ontwerps, wordt in die twee artikelen: „art. 19.”

Art. 19 (18 oud), 2de lid, alwaar: 16 en 17 dezer wet, wordt veranderd in: „16, 17 en 18 dezer wet.”

In art. 20 (19 oud), vallen weg de woorden:

„met den dag, waarop de veroordeelde de hem tevens opgelegde gevangenisstraf zal hebben ondergaan, of, wanneer hij slechts tot geldboete is veroordeeld.”

Art. 22 (21 oud), wordt veranderd als volgt:

Art. 22.

„De bij artt. 205, 206 en 207 van de algemeene wet van 26 Augustus 1822 (Staatsblad n. 38) bedreigde straf van ten-toonstelling op een schavot, wordt afgeschaft.

„De misdrijven in die artikelen omschreven verliezen in elk geval het karakter van misdaden, en vervalt alzoo in het 1ste lid van art. 247 dierzelfde wet.

„De in gemelde wet bedreigde straffen blijven overigens in haar geheel.”

Art. 24 (23 oud). Het aangehaalde art. 21 wordt: „art. 22.”

’s Gravenhage, 17 Mei.

Z. M. heeft benoemd: tot officier van de arrond.-regtb. te Roermonde, Mr. A. J. T. H. van den Bergh, subst.-officier bij dezelfde regtbank, en in deszelfs plaats tot subst.-officier Mr. J. H. C. Cazius, subst.-griffier bij die regtbank.

Z. M. heeft benoemd tot burgemeesters: van Loenen en Loenersloot, J. P. C. baron van Reede tot Ter Aa; van Groesbeek, A. E. A. baron van Goltstein; van Wehl, H. baron van Lamsweerde; van Herwen en Aerdt, W. F. d’Harvant; en van Pannerden, J. Terwindt Az.; de beide laatsten ter vervanging van A. Robbers, ontslagen.

* Z. M. de Koning heeft heden middag in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exc. de baron von Steinberg, die aan H. H. zijne geloofsbrieven als minister resident van Z. M. den Koning van Hannover bij het Nederl. Hof heeft overhandigd. Z. Exc. had tot dus verre de betrekking van zaakgelastigde bij dit Hof vervuld.

* De Koning heeft op voorstel van Z. M. opperjagtmeester, goedgevonden te bepalen, dat H. d. jagen, gelegen in de provincie Zuidholland, wegens den slechten toestand van het wild, in dit jacht-seizoen van 1854, niet zullen bejaagd worden, en dat alzoo geene permissien zullen worden afgegeven.

Z. D. H. de hertog Bernard van Saxe-Weimar-Eisenach is gisteren namiddag in de residentie aangekomen, en heeft H. D. intrek genomen in het paleis van H. K. H. de Groot-hertogin van Saxe-Weimar-Eisenach, zuster des Konings, in het Voorhout.

In de residentie is aangekomen, en aan het Hotel de l’Europe afgestapt de hertogin de Lujnes met gevolg, komende van Parijs, en in het Hotel de Oude Doelen, de Baron Schöning met familie, komende uit Rusland en de Baron Howard met familie.

* Heden werd algemeen aangekondigd, dat de heer Lassaigne zijne 82ste luchtreis aan de Gazfabriek alhier zou ondernemen, waarin hij gisteren door ongunstigen wind verhinderd was. Eene talloze menigte had zich ter genoemde plaats begeven om het hier ongewone schouwspel te aanschouwen. Ten 3¼ ure voer de ballon, waarin de heer Lassaigne plaats had genomen onder het luid gejuich der volksmassa statig op en dreef, begunstigd door het schoonste weder, over het Zuid-Westen der stad en verder naar het Westland heen. Men zegt dat de stoutmoedige luchtreiziger een half uur later in den omtrek van Wateringen, twee uren afstands der stad, in den besten welstand is nedergedaald.

* Aanstaaende Donderdag zal Madame Laborda, eerste zangeres aan de Keizerlijke muzijk-akademie van Parijs in den Kon. Franschen Schouwburg eene eerste voorstelling geven. Zij zal als Rosine in de opera *Le Barbier de Séville* optreden.

* Naar men verneemt, zal de heer Staatsraad, commissaris des Konings, morgen en de twee volgende dagen, zijne rondreis door deze provincie voortzetten, en achtervolgens de gemeente Leijerdorp, Hazerswoude, Hoogeveen, Koudekerk, Oudshoorn, Alphen, Zwammerdam, Bodegraven, Stein en Gouda bezoeken.

* In de gisteren avond gehouden vergadering der kies-vereeniging *Nederland en Oranje*, is tot kandidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in de plaats van den heer J. C. Rijk, onlangs overleden, gekozen de heer Mr. J. W. Gefken, advokaat-generaal bij het provinciaal-geregtshof in Zuidholland.

De kiezers-vereeniging *Eendragt* zal aanstaanden Donderdag avond, en de vereeniging *Nederland* Vrijdag avond, eene algemeene vergadering houden. De algemeene vergaderingen dezer drie vereenigingen hebben plaats in de afschaffings-zaal van Heerebrand, in de Eerste Wagenstraat.

De 8ste Mei, de dag der stichting van het Asijl Steenbeek, te Letten bij Hemmen in Gelderland, het toevlugts-oord voor boelvaardige gevallen vrouwen, werd door alle aanwezigen plegtig gevierd. Er waren ook eenige vroegere bewoonsters van dat gesticht, negen in getal, tegenwoordig die nu reeds gehuwd zijn, of in eenige maatschappelijke betrekking zijn gekomen, en die thans als gasten de feest-vinger bijwoonden.

In de zitting van de Koninklijke Academie, klasse letterkunde, te Brussel, den 8 dezer gehouden, werd ook verslag uitgebragt over de beide ingekomen antwoorden op de prijsvraag over het leven en de werken van Erasmus, met betrekking tot België. De in de Fransche taal geschrevene verhandeling werd bekroond, maar bij de opening van het naambriefje, las men slechts de letters E. R. De schrijver is uitgenoodigd zich bekend te maken. De schrijver der verhandeling over de vraag: „welke invloed heeft België uitgeoefend op de Vereenigde provincien, uit het oogpunt van staatkunde, handel, kunsten en wetenschappen, sedert de abdicatie van Karel V, tot op het einde van de 18de eeuw”, zijnde de heer V. Gaillard, te Gent, werd insgelijks bekroond.

Eergisteren is de huisvrouw van A. M. Groenteman, geb. Loonstein, op Marken te Amsterdam, verlost van drie welgeschapene kinderen, twee zoons en eene dochter, welke zich allen nog wel bevinden. Tusschen de geboorte van elk der kinderen verliepen eenige uren. De moeder is 28 jaren oud, en heeft het leven aan vier kinderen geschonken. (H. C.)

Een der meest geachte en aanzienlijke ingezetenen van Limburg, J. B. F. graaf de Marchant d’Ansenbourg, overleed den 14den dezer des avonds, in den ouderdom van 72 jaren op zijn kasteel Amstenrade. Hij was een man, die zoowel naar hart als naar den geest de schoonste gaven bezat.

De *Utr. Ct.* zegt, dat de Regering informatie inwint, over het gewichtige onderwerp der zeevisscherijen, hetgeen in verband zou staan met het voornemen, om eene nieuwe wetgeving op dat stuk te ontwerpen, en aan de vertegenwoordiging in te dienen. Het doel daarvan zou zijn, die wetgeving te ontslaan van alle noodeloze banden en formaliteiten, welke de ontwikkeling van dien tak van nijverheid belemmeren.

De *Prov. Dr. Ct.* zegt, dat te Selligen een request circuleert aan de Tweede Kamer, om afschaffing te verzoeken van den accijs op het gemaal. Het zou opgesteld zijn door een lid der Kamer, den heer Zijlker, die mede tot hetzelfde doel voor eenigen tijd vele molenaars te Winschoten heeft bijeengeroepen. Die Courant gelooft, dat al deze adressen niets zullen uitwerken, en wij gelooven dit ook.

Leiden, 16 Mei. Heden promoveerde alhier tot doctor in de beide regten, de heer E. Roelink, van Meppel, met Theses.

Middelburg, 15 Mei. J. l. Vrijdag zijn van hier, per stoomboot naar Rotterdam, vertrokken, om van daar verder de reis naar Noord-Amerika te ondernemen, ruim 50 personen, meerendeels uit de gemeente West-Kapelle en omstreken. Onder hen bevindt zich een persoon, die als commies bij de centrale directie van het eiland Walcheren eene betrekking van p. m. f 1200 vrijwillig nederlegt. Dit vooral doet meer en meer geloof hechten aan het gerucht dat die landverhuizingen, met name onder de leden der christelijk afgescheidene gemeente aldaar, worden bevorderd en ondersteund door een zeer gefortuneerd persoon. (M. C.)

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie van „de Grondwet”

De geheele drukpers is eenstemmig in hare afkeuring van van Lennep’s inqualifiable *Tafereelen*.

Alleen het *Tielseche Weekblad* maakt daarop eene zondring en vindt in het nummer van 12 Mei dien bijzonder „vaderlandslievend.”

Nu is het van algemeene bekendheid, dat de heer Dam van Isselt (hetzij dan te regt of te onregte) voor schrijver van de prullige vertoogjes wordt gehouden, in het genoemde blaadje voorkomen.

In het belang van zijne eigene reputatie noodigende den heer van Dam uit, eens voor al die meening geheel ongegrond, tegen te spreken.

Wij durven niet onderstellen, dat zij gegrond kan zijn. T.

Correspondentie.

Het is onmogelijk, om de afschriften van de beide zoekschriften, ons uit Rotterdam toegezonden, in de courant op te nemen. Het geldt hier eene particuliere en daarvoor mogen we onze kolommen niet openstellen.

Het artikel: „de Lompenquaestie” is voor plaats ongeschikt; want het strijdt ten eenemale met de feiten, die door ons, in zake het tarief, worden voorgedragen.

„Een nieuw belastingstelsel” blijft tot nadere gelegenheid in portefeuille.

223ste Nederlandsche Staats-Loterij

3e LIJST. 3e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

N. 19250 f 5000; N. 13923, 13644 en 12922 f 1000.

Prijs-Courant der Effecten

AMSTERDAM, 17 Mei 1854.

Nederland. Pct.	Rusland. Pct.
Ned. W. Schuld. 2½	Hopel 798/1816 5 97½
Dito Certificat. 3	Dito 1828/1829 5 96½
Dito dito . 4	Cert. 1831/1838 5 82½
O. I. Leening. 4	Dito Dito 4½ 79½
Amort. Syndic. 3½	Dito Hope . . . 4 73½
Hand.-Maats. . 4½	Dito Stieglitz. . 4 72½
Belgie.	Dito dito 5e Ser. 4
Certificaten. . . 2½	Inschr. Assig. . 6
D. Rothschild. 2½	Certific. dito. . 6 57½
Frankrijk.	
Obligatien. . . 3	Polen.
Spanje.	Obligatien . . . 4 62½
Nieuwe . . . 1 18 ½	Oostenrijk.
Dito Buitent. . 3 37½	Metalliek . . . 5 58½
D. Binnenl. s/m. 3 33½	Dito bet. Amst. 5 72½
Bew. Sp. Com. 3½	Dito letter B. . 5 72½
Amort. Schuld.	Dito 1847 . . . 2½ 20½
Portugal.	Dito 1851/1852 2½ 20½
Londen nieuwe. 5 32½	
Dito uitgest. . 4	

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. 93½; Mexic. 3 pct. 22½; ½, 1½; dito Onb. 22½; ½, 1½.

Onze fondsenmarkt leverde in handel noch variatien langrijks op. De prijzen sluiten door eenige verkoopprijzen hoofd-fondsen iets flauwer.

FRANKFORT, Dingsdag 16 Mei. 5 pct. Metall. Spanje binn. 3 pct. 34½; dito 1 pct. 18.

LONDEN, Maandag 15 Mei. Consols cont. 83½; Mexico N. 3 pct. 24½, 24½; Peru N. 4½ pct. 81; Gren. Uitg. 6½; Sardinie 5 pct. 80½, 81; Sp. 37½, 37½; dito 1 pct. 18½, 18½; dito Certificat. Passive 4; Russen 4½ pct. 80½, 81; dito 5 pct. Holl. 2½ pct. 58½, 58½; dito 4 pct. 87½, 87½. Sambre 8. Namen 7.

PARIJS, Maandag 15 Mei. Fr. 4½ pct. op dito 3 pct. 67.15; Sp. Binn. 3 pct. 34½; dito Belg. 4½ pct. 88½; O. Met. 5 pct. 79.

WEENEN, Maandag 15 Mei. N. Metall. 86½; 105; N. Leen. 93½; Bankactien 1219; Lomb. Wissel Londen 13.16; Zilver 35½.

MADRID, Vrijdag 12 Mei. Sp. binn. 3 pct. nieuwe 1 pct. 18.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te ’s Gravenhage.